

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
määrus
terviktekst
10.05.2019
Hetkel kehtiv
RT I, 30.04.2019, 7

Pirita jõeoru maastikukaitseala kaitse-eeskiri¹

Vastu võetud 15.12.2005 nr 312

[RT I 2006, 2, 5](#)

jõustumine 08.01.2006

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
19.01.2009	RT I 2009, 7, 48	01.02.2009
19.03.2010	RT I 2010, 13, 70	01.04.2010
11.12.2015	RT I, 15.12.2015, 5	25.12.2015
25.04.2019	RT I, 30.04.2019, 1	10.05.2019

Määrus kehtestatakse «[Looduskaitseaduse](#)» § 10 lõike 1 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Kaitseala kaitse-eesmärk

(1) Pirita jõeoru maastikukaitseala² (edaspidi *kaitseala*) kaitse-eesmärk on Pirita jõeoru, sealsete terrasside, paljandite ja taimekoosluste ning metsade kaitse, EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta:

1) I lisas nimetatud elupaigatüüpide – metsastunud luidete (2180)³, jõgede ja ojade (3260), lubjavesel mullal liigirikaste niitude (6270*), niiskuslembeste kõrgrohustute (6430), lamminiitude (6450), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niitude (6510) ning puisniitude (6530*) kaitse;

2) II lisas nimetatud liikide – jõesilmu (*Lampetra fluviatilis*) ja lõhe (*Salmo salar*), II kaitsekategooria kaitsealuse liigi – tiigilendlase (*Myotis dasycneme*) ja III kaitsekategooria kaitsealuste liikide – hariliku hingi (*Cobitis taenia*) ja hariliku võldase (*Cottus gobio*) elupaikade kaitse.

(2) Kaitseala maa- ja veeala jaguneb vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele kuuteistkümneks piiranguvööndiks.

(3) Kaitsealal tuleb arvestada «[Looduskaitseaduses](#)» sätestatud piiranguid käesolevas määruses sätestatud erisustega.

§ 2. Kaitseala piir

(1) Kaitseala asub Tallinnas Pirita ja Lasnamäe linnaosas ning Harju maakonnas Jõelähtme vallas Iru külas.

(2) Kaitseala välispiir ja vööndite piirid on esitatud kaardil määruse lisas⁴.

§ 3. Kaitseala valitseja

Kaitseala valitseja on Keskkonnaamet.
[[RT I 2009, 7, 48](#)- jõust. 01.02.2009]

2. peatükk

KAITSEALA KAITSEKORD

§ 4. Kaitseala vööndid

Kaitseala jaguneb kuueteistkümneks piiranguvööndiks:

- 1) Botaanikaia piiranguvöönd;
- 2) Iru piiranguvöönd;
- 3) Jõesuu piiranguvöönd;
- 4) Kloostrimetsa piiranguvöönd;
- 5) Kloostritaguse piiranguvöönd;
- 6) Klosterhofi piiranguvöönd;
- 7) Kochi piiranguvöönd;
- 8) Kose piiranguvöönd;
- 9) Lükati piiranguvöönd;
- 10) Nehatu piiranguvöönd;
- 11) Priisle piiranguvöönd;
- 12) Puhkekodu piiranguvöönd;
- 13) Pärnamäe piiranguvöönd;
- 14) Rummu piiranguvöönd;
- 15) Vabaõhukooli piiranguvöönd;
- 16) Viimsi metsa piiranguvöönd.

§ 5. Vööndite kaitse-eesmärk

(1) Kloostrimetsa, Rummu, Puhkekodu ja Viimsi metsa piiranguvööndites tagatakse puistute avalik kasutamine ja säilimine ning nende keskkonnakaitsealaste ülesannete täitmine.

(2) Jõesuu piiranguvööndis säilitatakse lamminiidu kooslusi.

(3) Kose, Lükati, Vabaõhukooli, Priisle, Nehatu ja Iru piiranguvööndis säilitatakse ja taastatakse lamminiidu kooslusi.

(4) Kochi piiranguvööndis säilitatakse dendroloogiliselt liigirikast, kultuurilooliselt ja esteetiliselt väärtuslikku puistut ning pargi- ja aiakunsti kujunduselemente.

(5) Pärnamäe piiranguvööndis säilitatakse dendroloogiliselt väärtuslikku puistut.

(6) Botaanikaia piiranguvööndis säilitatakse, arendatakse ja tutvustatakse liigirikast ning väärtuslikku taimekolleksiooni.

(7) Kloostritaguse piiranguvööndis säilitatakse lammi- ning puisniidu kooslusi.

(8) Klosterhofi piiranguvööndis arendatakse looduslähedast elamupiirkonda.

§ 6. Lubatud tegevus

(1) Kaitsealal on lubatud majandustegevus.

(2) Inimestel on lubatud kaitsealal viibida, korjata marju, seeni ja muid metsa kõrvalsaadusi.

(3) [Kehtetu -RT I, 15.12.2015, 5- jõust. 25.12.2015]

(4) Kaitsealal on lubatud harrastuslik kalapüük, välja arvatud Botaanikaia piiranguvööndis.

(5) Kaitsealal on lubatud sõidukiga sõitmine teedel ja maastikusõidukiga sõitmine kaitseala valitseja nõusolekul. Sõidukiga sõitmine väljaspool teid ja maastikusõidukiga sõitmine kaitseala valitseja nõusolekuta on lubatud järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala valitsemisega seotud tegevuses, liinirajatiste hooldamiseks vajalikel töödel, maatulundusmaal metsamajandustöödeks ja poollooduslike koosluste hooldamisel.

(6) Kaitseala vetel on lubatud sõita mootoriga ujuvvahendiga. Mootoriga ujuvvahendiga sõitmine on lubatud ainult Pirita jõe vetelpäästejaamast allavoolu ning Pirita jõe hooldustöödel ja järelevalve- ning päästetöödel, kaitseala valitsemisega seotud töödel ja kaitseala valitseja nõusolekul teostatavas teadustegevuses.

(7) Telkimine ja lõkke tegemine on kaitsealal lubatud ainult kaitseala valitseja nõusolekul selleks ettevalmistatud ja tähistatud kohtades. Telkimine ja lõkke tegemine õuemaal on lubatud omaniku loal.

(8) Kaitsealal on lubatud kuni 100 osalejaga rahvaürituste korraldamine selleks ettevalmistamata kohtades. Rohkem kui 100 osalejaga rahvaürituste korraldamine selleks ettevalmistamata kohtades on lubatud üksnes kaitseala valitseja nõusolekul.

(9) [Kehtetu -RT I, 15.12.2015, 5- jõust. 25.12.2015]

§ 7. Keelatud tegevus

- (1) Kaitsealal on keelatud:
- 1) uue maaparandussüsteemi rajamine;
 - 2) looduslike veekogude veetaseme ja kaldajoone muutmine;
 - 3) puhtpuistute kujundamine ja energiapuistute rajamine;
 - 4) uuendusraie, välja arvatud turberaie, mille juures tuleb säilitada koosluse liikide ja vanuse mitmekesisus, ning uuendusraie pargis ja botaanikaaias;
 - 5) biotsiidi ja taimekaitsevahendi kasutamine veepiirile lähemal kui 25 m, üleujutatavatel aladel, külmunud pinnasel, metsamaal ning looduslikul ja poollooduslikul rohumaal;
 - 6) maavara kaevandamine.
- (2) Kaitsealal on keelatud ehitise, kaasa arvatud ajutise ehitise püstitamine, välja arvatud:
- 1) Kochi piiranguvööndis ajaloolise Kochi mõisakompleksi taastamine;
 - 2) Nehatu piiranguvööndis jõe kaldast vähemalt 100 m kaugusel;
 - 3) Nehatu piiranguvööndis Ämma tee ääres maksimaalselt 8 m kõrguste eramute püstitamine;
 - 4) Botaanikaaija piiranguvööndis kaitseala valitseja nõusolekul botaanikaaija tegevuseks vajalike ehitiste püstitamine ja hoonestatud katastriüksustele ehitiste püstitamine, kusjuures mõlemal juhul on keelatud ehitamine maakatastrisse kantud metsamaa kõlvikule ning hoonete kõrgus ei tohi ületada 10 meetrit; [RT I, 30.04.2019, 1- jõust. 10.05.2019]
 - 5) Jõesuu piiranguvööndis spordiväljakute ehitamine;
 - 6) kaitseala valitseja nõusolekul rajatiste rajamine kaitseala tarbeks;
 - 7) kaitseala valitseja nõusolekul teede ja liinirajatiste rajamine.
- (3) Kaitseala valitseja nõusolekuta on kaitsealal keelatud:
- 1) muuta katastriüksuse kõlvikute piire ja sihtotstarvet;
 - 2) koostada maakorralduskava ja teostada maakorraldustoiminguid;
 - 3) [kehtetu -RT I, 15.12.2015, 5- jõust. 25.12.2015]
 - 4) [kehtetu -RT I, 15.12.2015, 5- jõust. 25.12.2015]
 - 5) kehtestada detailplaneeringut ja üldplaneeringut;
 - 6) lubada ehitada ehitusteatis kohustusega või ehitusloakohustuslikku ehitist, sealhulgas lubada püstitada või laiendada lautrit või paadisilda; [RT I, 15.12.2015, 5- jõust. 25.12.2015]
 - 7) anda projekteerimistingimusi;
 - 8) anda ehitusluba;
 - 9) rajada uut veekogu, mille pindala on suurem kui viis ruutmeetrit, kui selleks ei ole vaja anda vee erikasutusluba, ehitusluba ega esitada ehitusteatis. [RT I, 15.12.2015, 5- jõust. 25.12.2015]

§ 8. Vajalik tegevus

- (1) Kõikide piiranguvööndite, välja arvatud Viimsi metsa piiranguvööndi poollooduslike koosluste esinemisaladel on nende koosluste säilitamiseks vajalik niitmine ning puu- ja põõsarinde harvendamine.
- (2) Kochi piiranguvööndi Kose pargis on pargi ilme ja liigikoosseisu tagamiseks vajalik niitmine, puu- ja põõsarinde harvendamine ning kujundamine.

§ 9. Tegevuse kooskõlastamine

- (1) Kaitseala valitseja vaatab talle kooskõlastamiseks esitatud metsateatise läbi ja annab kümne tööpäeva jooksul pärast taotluse saamist metsakoosluse liikide ning vanuse mitmekesisuse säilitamise eesmärgist tulenevalt oma kirjaliku nõusoleku või seab vajaduse korral omapoolsed tingimused.
- (2) Kaitseala valitseja ei kooskõlasta tegevust, mis vajab kaitse-eeskirja kohaselt kaitseala valitseja nõusolekut, kui see võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või seisundit.
- (3) Kui tegevusi ei ole kaitseala valitsejaga kooskõlastatud või tegevustes ei arvestatud kirjalikult seatud tingimusi, mille täitmisel tegevus ei kahjusta kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või seisundit, ei teki isikul, kelle huvides nimetatud tegevus on, vastavalt «Haldusmenetluse seadusele» õiguspärast ootust sellise tegevuse õiguspärasuse osas.
- (4) [Kehtetu -RT I, 15.12.2015, 5- jõust. 25.12.2015]

3. peatükk

RAKENDUSSÄTE

§ 10. Määruse muutmine

[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 11. Määruse rakendamine

Enne 8. jaanuari 2006. a kaitsealal kehtestatud detailplaneeringutes määratud kohtades on ehitiste püstitamine lubatud, arvestades § 7 lõike 3 punktides 6–9 sätestatut.

[RT I, 15.12.2015, 5- jõust. 25.12.2015]

¹EÜ nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50; C 241, 29.08.1994, lk 175; L 305, 8.11.1997, lk 42–65; L 236, 23.09.2003, lk 667–702; L 284, 31.10.2003, lk 1–53).

²Pirita jõeoru maastikukaitseala on moodustatud maastikulise keeluala Pirita jõe alamjooksu org baasil. Nimetatud keeluala moodustati ENSV Ministrite Nõukogu 11. juuli 1957. a määrusega nr 242 «Abinõudest looduskaitse organiseerimiseks Eesti NSV-s», selle piire on muudetud ja kaitsekord kinnitatud Vabariigi Valitsuse 10. veebruari 1999. a määrusega nr 57 «Parika looduskaitseala ning Kolga lahe ja Pirita jõeoru maastikukaitsealade kaitse-eeskirjade ja välispiiride kirjelduste kinnitamine».

Tulenevalt Vabariigi Valitsuse 5. augusti 2004. a korralduse nr 615-k «Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekirj» lisa 1 punkti 2 alapunktist 299 hõlmab kaitseala Pirita loodusala, kus tegevuste kavandamisel tuleb hinnata nende mõju kaitse-eesmärkidele, arvestades Natura 2000 võrgustiku alade suhtes kehtivaid erisusi.

³Sulgudes on siin ja edaspidi kaitstava elupaigatüübi koodinumber vastavalt EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta I lisale. Tärniga (*) on tähistatud esmatahtsad elupaigatüübid.

⁴Kaitseala välispiir ja vööndite piirid on märgitud määruse lisas esitatud kaardil Eesti põhikaardi (mõõtkava 1 : 10 000), Tallinna linna maaregistri kaardi, riigiettevõtte Eesti Maauringud 1992. aasta maakasutuskaardi (mõõtkava 1 : 10 000), Eesti Metsakorralduskeskuse Viimsi metskonna 1994. aasta ja Tallinna linnametsade 1991. aasta puistuplaani (mõõtkava 1 : 20 000) alusel, kasutades maakatastri andmeid seisuga juuni 2004. a. Ala kaardiga saab tutvuda Keskkonnaametis, Keskkonnaministeeriumis, keskkonnaregistris ning maainfosüsteemis (www.maaamet.ee).

[RT I 2010, 13, 70- jõust. 01.04.2010]

[Pirita jõeoru maastikukaitseala](#)